

geldenzo

Wegwijs in geldzaken. Alles over alledaagse financiën, zoals (be)sparen, beleggen, pensioenen en verzekeringen.

Leve de Game of Thrones

De fantasyserie **Game of Thrones** geeft de economie van Noord-Ierland een flinke impuls. Dat meldt de BBC. Het tv-drama wordt gedeeltelijk opgeno-

men en gemonteerd in studio's in Belfast en op locaties langs de kust. Daar komen jaarlijks duizenden toeristen op af. Zij bekijken de filmlocaties, bijvoorbeeld tijdens een van de Game of Thrones-excursies. Dat levert de Ierse toeristische industrie honderden extra banen op.

Op 'n koopje het graf in

Een mooi afscheid hoeft geen kapitalen te kosten

Een uitvaart kost al snel 7000 euro. Wie daarop wil besparen, schrappt de koffie en de cake, of timmert zelf een grafkist. 'Bijna alles kan en bijna alles mag.'

MARK VAN DER WERF

Wie een uitvaart regelt, heeft vaak wel wat anders aan zijn hoofd dan het prijskaartje dat eraan vastzit. Als je niet oplet, loopt de rekening flink op.

Wilt u alleen die mooie massief eiken kist van 900 euro, of ook een bloemstuk om erop te leggen? Dat kan, maar kost wel 100 euro extra.

Koffie met het traditionele plakje cake erbij is evenmin gratis: voor ruim 400 euro geef je 100 gasten een hapje en een drankje.

De Consumentenbond zette alle kostenposten onlangs op een rij. Denk aan rouwkaarten (€245 voor 100 stuks), volgauto's (€375), bedankkaarten (€190) en een rouwadvertentie (€900).

Tel daar nog uitgaven bij op voor onder meer het opbaren van de overledenen en de dragers van de kist, en je bent voor een eenvoudige uitvaart zo 7000 euro kwijt.

Wie kiest voor een begrafenis in plaats van cremen is doorgaans nog duurder uit. Een eigen graf en een grafsteen kosten ieder al snel een paar duizend euro.

'De jongere generatie koopt alles online. Ook een doodskist'

Kan dat niet goedkoper? Jazeker. Er zijn tal van mogelijkheden om te besparen. Sinds een aantal jaren zijn diverse prijsvechters actief in de uitvaartbranche. Die zijn stukken voordeliger, doordat bij hen alle luxe en franje zijn geschrapt.

Monica Zeegers van Uitvaartdiscount handelt crematies af vanaf 1500 euro. Ze haalt de overledene op, zorgt voor de koeling van het stoffelijk overschot, een kist, een akte van overlijden en ze zorgt dat de as wordt verstrooid.

„Maar er is geen dienst, geen koffie, geen thee. We zorgen ook niet voor rouwbrieven. En al het overleg gaat telefonisch of per mail.” Voor 500 euro extra is bij Uitvaartdiscount het pluspakket te koop, inclu-

sief een sobere dienst. Zeegers: „Maar mensen moeten dan niet aankomen met cd's of fotopresentaties. We draaien alleen muziek die ik zelf in huis heb.” Een versnapering is er ook, bij het pluspakket. „In de aula, niet in de luxe koffiekamer.”

Scherp geprijsd

Er valt nog meer te beknijsen. Zo zijn er scherp geprijsde kisten te koop via internet. Volgens Dave van Santen van Uitvaarkist Online zijn veel van hun kisten honderden euro's goedkoper dan de exempla-

ren van reguliere uitvaartondernemers.

Oudere mensen schromen misschien nog om een dergelijk product via een webshop aan te schaffen, bevestigt hij. „Maar de jongere generatie koopt tegenwoordig alles online. Dus waarom ook geen grafkist?”

Een ongelakte kist van populieren- of naaldhout is doorgaans pas te koop vanaf 700 euro, aldus Van Santen. Bij Uitvaarkist Online vind je er al een voor 200 euro. De goedkoopste kist van het bedrijf is een doe-het-zelfkist van 169 euro. De

kist is van triplex. Je zet hem net als een Ikea-boekenkast eigenhandig in elkaar. Hij wordt als postpakket bezorgd en is geschikt om maximaal 85 kilo te dragen.

Doe-het-zelfkisten zijn bij steeds meer bedrijven te koop. Van Santen: „Sommigen gebruiken de kist voor een herbegraving. Anderen vinden het fijn om hem met de familie te beschilderen.”

Het is mogelijk nog een stap verder te gaan en zelf van een paar planken een grafkist te timmeren. De wet schrijft slechts voor dat hij

VRAAG & ANTWOORD

Jaap Roelants beantwoordt lezersvragen op het gebied van geld en recht. Hebt u een vraag, mail deze naar: uwgeld@ad.nl

Thuiskopieheffing voor een mobieltje?

1 Ik heb onlangs voor 55 euro een mobieltje van Nokia gekocht. De verkoper heeft de kaart van mijn oude telefoon erin gezet. Ik moest een thuiskopieheffing van 5 euro betalen. Ik vroeg hem of ik ermee kon kopiëren. Nee, zei hij, maar u moet toch betalen. Klopt dat?

De thuiskopieheffing is er om auteurs en artiesten te compenseren voor het kopiëren van muziek en films voor privégebruik. De hoogte

van de thuiskopieheffing is afhankelijk van de opslagcapaciteit. Als deze minder is dan 16 gb (gigabyte) hoeft u de heffing niet te betalen. Er zijn smartphones van 4, 8 of 16 gb. In de laatste categorie vallen de iPhone en de Samsung Galaxy. Uw Nokia heeft een beperkt geheugen, eigenlijk te weinig om muziek binnen te halen. Het is niet voor niets dat de heffing pas vanaf 16 gb verplicht is. Ik zou nog eens goed vragen waarom u de heffing van 5 euro plus btw (€6,02) nu eigenlijk moet betalen.

Particuliere zorg en AWBZ

2 Er wordt veel gesproken over de hoge eigen bijdrage voor de AWBZ. Moet je die ook betalen voor een particulier verzorgingstehuis?

Een particulier tehuis kost gemiddeld zo'n 4000 euro per maand. Als mensen er zware zorg nodig hebben, komt die inderdaad voor rekening van de AWBZ. Dan is de eigen bijdrage voor zorg zonder verblijf verplicht. Die komt er dus bij. Mogelijk kunnen de kosten worden beperkt met een zogeheten persoonsgebonden budget (pgb). Het systeem van ouderenzorg gaat in de toekomst op de schop. De grens tussen overheidszorg en particuliere zorg zal steeds meer vervagen.

AR

1,2 miljard

Aantal mensen dat dagelijks moet rondkomen van minder dan een euro per dag.

Steun voor boeren in de VS

Een steeds groter deel van de boeren in de Verenigde Staten is bejaard. 10 procent van de agrariërs is 75 jaar of ouder. De gemiddelde leeftijd van een Amerikaanse boer is 58. In 1980 was dat nog 50 jaar. Jeugdige boe-

ren zijn daarentegen schaars: slechts 5 procent is jonger dan 35 jaar. Om de vergrijzing tegen te gaan steekt de overheid 19 miljoen dollar in een campagne om beginnende boeren financieel te ondersteunen.

◀ **Dave van Santen van Uitvaartkist Online. 'Soms vinden mensen het fijn om de kist zelf te beschilderen.'**

FOTO MARCO OKHUIZEN

overlijden van een dierbare bij de burgerlijke stand. Draag zelf de kist. Pluk een boekje uit eigen tuin. Maak gebruik van een condoleanceregister op internet, in plaats van kaarten te sturen en een advertentie te zetten. Of stuur een mailtje naar familie en vrienden." Met een bijzonder lettertype, een foto en gedicht kun je daar best iets moois van maken, stelt hij.

Lijkwade

Nog goedkoper is een uitvaart zonder kist. Je kunt dan een lijkwade gebruiken van vergankelijk materiaal zoals katoen, linnen of zijde. Van Schaik: „Zolang iemand maar niet volledig onbedekt is." Een zogeheten 'technische crematie', zonder bemoeienis van een uitvaartondernemer, kost zo'n 500 euro.

De begrafenis kosten zijn sterk te reduceren door geen eigen graf te kiezen, maar een algemeen graf. Daarvoor betaal je ongeveer 700 euro. Van Schaik: „Dan ligt de overledene wel met drie of vier personen boven elkaar. Wie er als volgende bijkomt, daar heb je niks over te zeggen."

De tarieven verschillen per begraafplaats. „Een aangeharkt veldje in Drenthe is goedkoper dan een plekje op een chique begraafplaats in Amsterdam."

Geld kost een uitvaart altijd. Het is ook mogelijk om helemaal onder de kosten uit te komen door de overledene ter beschikking te stellen van de wetenschap. Nadat een lichaam voor onderzoeks- of onderwijsdoeleinden is gebruikt, worden de stofelijke resten gecremeerd. De rekening daarvoor hoeven de nabestaanden niet te betalen. Die gaat naar het anatomisch instituut.

niet gemaakt mag zijn van kunststof of metaal. Via Youtube zijn diverse video's te bekijken waarop gedetailleerd wordt uitgelegd hoe je zo'n klus het beste aan kunt pakken. „Het plaathout haal je gewoon bij je eigen lokale bouwmarkt," zegt meubelmaker Hans Denijs.

Wie écht op de kleintjes let, regelt een uitvaart vrijwel volledig op eigen houtje. Peter van Schaik, oprichter van de online gids uitvaart.nl, vermoedt dat de meeste mensen daar niet op zitten te wachten. „Het is fijn als je de beslomme-

ringen rond een begrafenis of een crematie uit handen kunt geven aan een specialist. Maar als je het in je eentje wilt doen, waarom niet. Bijna alles kan, en bijna alles mag."

Zo kun je ervoor kiezen om de overledene zelf de laatste verzorging te geven en thuis op te baren. Voor het vervoer hoef je geen officiële lijkwagen te gebruiken. Van Schaik: „Elk vehikel is toegestaan. Je kunt een busje huren, een eigen auto gebruiken, of zelfs een motor met zijspan." Van Schaik heeft meer bespaartips. „Doe zelf aangifte van het

Ouderen moeten gaan zeulen met zakken

3 Onze wooncoöperatie gaat de oude vuilstortkokers in onze flats sluiten omdat daar asbest is aangetroffen. Nu krijgen we vuilcontainers op de begane grond, waardoor de veelal oudere huurders hun vuilnis soms van de 14de verdieping naar beneden moeten slepen. Kunnen we dit besluit aanvechten?

Vroeger was weinig bekend over de schadelijke effecten van asbest. Het is dan ook logisch dat de verhuurder

maatregelen genomen heeft. Uw corporatie licht toe dat het wel degelijk het belang van de oudere bewoners heeft meegewogen, maar dat de gezondheid van de huismeester die bij de kokers werkt, zwaarder weegt. Bewoners kunnen eventueel een beroep doen op de huismeester. U kunt u het besluit van Woonvisie aanvechten. Maar ik acht de kans op succes klein. Realiseert u zich ook dat het opknappen van de kokers veel geld kost. Uiteindelijk betalen de bewoners dat zelf terug, via de huur of via de servicekosten.

Dure sport, weinig plezier

Hoe meer geld ouders uitgeven aan de sport van hun kinderen, hoe minder plezier de jongens en meisjes daaraan beleven. Dat komt doordat zij dan extra druk om te presteren voelen. Dat schrijft de Wall Street Journal. Een sportpsycholoog interviewde

163 ouders onder wie een moeder die tevergeefs 20.000 dollar had gestoken in de volleybalcarrière van haar dochter. Het meisje stopte gefrustreerd met de sport. Conclusie: ouders kunnen maar het best ontspannen omgaan met de sportcarrière van hun kind.

STA FINANCIËEL STERK

Marieke Henselmans

Arriba! Bezuinigen is als salsadansen

Soms lees je dat je van besparen een sport moet maken. Ikzelf loop dan direct tegen twee obstakels aan: ik hou niet van moeten en ik hou niet van sport.

Over dat laatste werd ik vorig jaar onderhouden door de cardioloog. „Fijn dat er geen sprake is van overgewicht en dat u niet rookt," begon hij, volgens het boekje, positief. „Maar uw leefstijl kan beter."

Ik moest meer ontspanning zoeken en meer bewegen. Ik begon met meer lopen en fietsen in plaats van autorijden. Een win-win-winactie want gezond, goed voor het milieu en kostenbesparend.

Ook ging ik een paar keer per week baantjes zwemmen. Om mezelf te motiveren nam ik een abonnement (€22 per maand). Hoe vaker je gaat, hoe voordeliger per keer. Dat werkt voor mij beter dan een zwem-strippenkaart, waarbij het duurder wordt als je vaker gaat. Ik ga zo vaak mogelijk, maar de klok lijkt in het zwembad wel te kruipen.

Daarnaast zag ik een aanbieding van Groupon: acht lessen bij Salsamosa, voor €19. Dat is bewegen en ontspannen tegelijk. Aarzelend toog ik in januari naar de eerste beginnersles, maar mijn twijfel werd wegge-

blazen. Arriba, vrolijke Latinmuziek! Altijd zijn als ik binnenkom een paar stellen alvast energiek aan het dansen. Dat te zien en te horen is al goed voor de bloedsomloop. Mister Salsamoso roept zijn instructies in een mengeling van Spaans en Engels.

Hij is serieus, maar zegt ook: „This is not about perfection, but about having fun. Enjoy!"

Hij doet de passen voor, eerst zonder muziek en dan met. En hup, de hele club swingt, oudere jongeren en jongere ouderen, zowel de van nature stijve Hollanders als deelnemers met meer zuidelijke roots.

Ik probeer de kunst af te kijken van die laatste groep, die het danstalent duidelijk meer in de genen heeft zitten. Dit is geen sporten en geen moeten, dit is genieten! Ik wil geen les missen en het uur vliegt om. Ik heb geen ticket te boeken naar zonnig Cuba, maar fiets fluitend naar de hoek van de Amsterdamse Overtoom, nu al voor de derde cursus.

Bij geldzaken werkt het precies zo. Is er ineens minder te besteden, bijvoorbeeld door werkloosheid, en is besparen noodzaak?

Je lasten blijven gelijk, je móet dus minder uitgeven maar aarzelt misschien nog, net zoals ik bij mijn salsalessen? Begin gewoon, na het eerste succes krijg je er plezier in. Dus ga je nog meer geld overhouden. En dan lukt alles. Arriba!

Marieke@AD.nl
Twitter: @Mariekebespaart

KENNIS = (KOOP)KRACHT

Sporten kan zelfs gratis

1: Welke sporten zijn gratis? Wat zijn de voor- en nadelen? 2: Hoe kun je jezelf motiveren toch te gaan sporten? 3: Wat kost één keer baantjes zwemmen? En een abonnement?

4: Wat kost de sportschool? Wat zijn de voor- en nadelen? 5: Wat helpt het best bij de motivatie voor sporten? 6: Ben ik niet te oud om nog te gaan sporten of te dansen?

ANTWOORDEN:

1. Wandelen, hardlopen en fietsen. Het voordeel is dat je zelf de tijd kunt kiezen en dat je nergens aan vastzit. Het nadeel is dat juist daardoor de kans groter is dat je plannen verzanden. 2. Je kunt afspreken met vriend(inn)en, liefst gedisciplineerde, die dus niet steeds afbellen. Het kan ook helpen vaste tijden aan te houden. 3. Zwemmen kost tussen de €3 (eenvoudig) en €9 (golflslagbad). Een abonnement voor alleen baantjes zwemmen: vanaf ongeveer €20 per maand. Er zijn ook varianten met zwem-fitness erbij, die zijn duurder. 4. Basic Fit biedt onbeperkt sporten vanaf €15,95 per maand. Bij luxe clubs loopt het tegen de €100. 5. Iets kiezen dat bij je past en waar je de meeste zin in hebt. Plezier zorgt dat je gaat. 6. Nee. Raadpleeg desnoods je huisarts.

Heeft u een suggestie voor deze rubriek? Stuur deze naar Marieke@ad.nl